„fanzín"

VĚDECKO FANTASTICKÝ ZPRAVODAJ A INFORMÁTOR

vydává

FILOIDUS

ROČNÍK 1986 ČÍSLO 2

SFK MFF UK

O B S A H :

Eurocon'86	str.	2	Ne, takhle ne !!! /pagi/
životopis	"	3	Kir Bulyčov /P.Weigel/
jaro v Planetáriu	"	4	K nedožitým šedesátinám L.Součka /-JVV-/
zpráva	"	5	/odchyt Huňáče - j.svršek/
zpráva	"	8	Den na mikroconu'86 /"Starknest"/
Huňáč'86 - povídka	"	11	I.Kříž: Počátek ?
upozornění !	"	12	případ ze stínů /sš/
historická sonda	"	13	Kapitoly z dějin české fantastiky - druhá část /Pagi/
recenze	"	19	Sirény z Titanu - pozdě, ale přece /Z.Rampas/
úvaha	"	21	Konec iluzí ? /Pagi/
jarní Planetárium	"	22	P.Neff: Co se dělo v době ....
vítězná povídka Huňáče zeleného'86	"	28	Stanislav Švachouček: VAROVÁNÍ !
nová soutěž !			mikroHuňáč - vyhlášení

G R A T U L A C E ! ! !

Náš klub i fanzin se připojuje k nesčetným gratulantům !!!

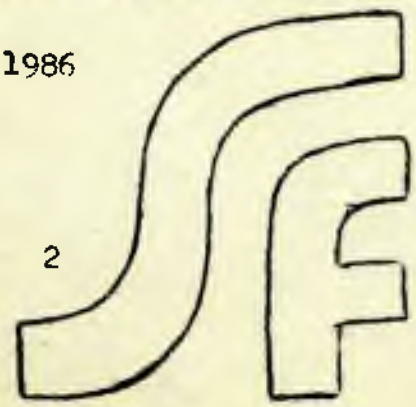
ANO !!! Letošní Evropskou cenu SF získal po tuhém, ale rychlém boji Jaroslav OLŠA, Jr., a to hned pro dva "časopisy" !

Kategorii amatérských fanzinů vyhrála I K Á R I E XB 1

a cenu pro profesionální časopis, zabývající se SF získal Z Á P I S N Í K,

Blahopřejeme !!!!

redakce + Villoidus

vědecko-fantastický zpravodaj a informátor
pouze pro vnitřní potřebu SFK Villoidus
při FO SSM MFF UK Praha
vychází neperiodicky 5 - 7 krát ročně
NEPRODEJNÝ - zdarma !!!
Šéfredaktor: Martin Hlaváč
Na čísle 2 spolupracovali: J.Svršek, B.Vorel, I.Szostok,E.Nováková
Náklad: 250 výtisků; počet stran: 30
Redakční uzávěrka: 10.10.1986
Adresa:SFK Villoidus, Kolej Hvězda F9/JI
162 08 PRAHA 6 - Petřiny

FV SSM 250

N e , t a k h l e n e !!!

/aneb Záhřeb, Eurocon'86/

Když se mi podařilo během pátku a pondělí získat všechny potřebné doklady počínaje vyzvednutím výjezdní doložky a konče opatřením vlakové jízdenky, myslel jsem si, že mám vyhráno. Dokonce když jsme se s Jaroslavem Olšou, Jr., ve středu večer potkali při registraci účastníků v nejlepším záhředském hotelu Esplande, byli jsme ještě plni optimismu. Ale o ten jsme rychle přišli. Za účelem Univerziády 87 tatiž byly téměř všechny ubytovací kapacity uzavřeny z důvodu rekonstrukce /kempy, koleje, .../. Na nás zbyl hotel Beograd, sice velmi hezký, ale také nepříliš laciný - - jedna noc pro dva byla téměř za 13 tisíc dinárů... Krsto Mažuranič, jeden z hlavních organizátorů, se ném začal vyhýbat - zvláště poté, co se ke dvěma českým fanům přidalo dvanáct polských a trojice kastorčat, vedená Miro Butoruo. Čtvrteční - velmi teplou noc - jsme prožili jak se dalo /v Záhřebu nebylo u koho přenocovat, místní fanové zřejmě vymřeli/, ale páteční počasí nám dalo nedvojsmyslný pokyn k odchodu. Ostatně nebyl valný důvod setrvávat - smysluplné programy by šly zkomprimovat do jediného dne. Doprovodné akce tvořila zejména výstava italské sf kresby /Guido CRETAX/ a několik divadelních představení.

Účast Sama Lundvalla a Gianfranca Vivianiho /předseda World SF/ byla spíš symbolická, zasedání Evropské společnosti SF proběhlo bouřlivě, ale rychle - díky Jardovi Olšovi, Jr., letos získaly cenu Ikarie a Zápisník ....

Jádro zahraniční účasti tvořili profesionálové - vedle zmíněných např. Adam Hollanek, Hugo Preyer /jehož jazykový talent jsme poznali na Parconu/ či nadějná italská autorka D.Piegai.

Nejpočetnější výpravu fanů na Euroconu měli Poláci - zástupce wroclavského, poznaňského a katowického klubu, na druhém místě byli Čechoslováci. Italští profesionálové využili blízkosti Záhřebu, ovšem další národy byly zastoupeny jen sporadicky.

Člověk to musí vydět na vlastní oči, aby tomu uvěřil - važme si našich Par-, Tetra-, Pl-, Mini-, Andro-, K-, Dra-, Mikro-, Tatro- conů, Kounova a vůbec všeho, co se v naší sf děje !!!

-Pagi-

FV SSM 251

K I R B U L Y Č O V

Sovětský historik Igor Vsevolodovič Možejko se narodil v roce 1934. Vystudoval filosofickou fakultu moskevské university /překladatelství/ a poté působil jako korespondent APN v Ghaně a Barmě. V současné době je profesorem Institutu orientalistiky Akademie věd SSSR. Tématem jeho kandidátské práce byla historie pohanského státu, tématem doktorské práce buddhismus v Barmě.

Intenzivně se zabývá historií i současností zemí kolem Indického oceánu a Tichomoří. Napsal na toto téma řadu odborných a populárních knih, např. Eto Gana /1962/, Aun San /1965/, 5000 chramov na beregu Iravadi /1967/. Několik jich bylo přeloženo do češtiny a slovenštiny: 37 ostatných divov sveta /Mladé letá 1974/, 7 a 37 divov sveta /Obzor 1982 a 1984/, Sny zmizelých králů /ČN 1983/, Poselství mrtvých měst /ČN 1984/, Pod pirátskou vlajkou /NV 1983/. Zatím poslední kniha tohoto typu se zabývá 2. světovou válkou v Pacifiku - Západní vítr, jasná pohoda /1984/.

Na rozdíl od těchto knih, které vydává pod svým vlastním jménem, používá pro tvorbu science fiction pseudonym Kir /Kirill/ Bulyčov, odvozeného ze jmen své rodiny. První díla tohoto žánru vydal v roce 1967. Patřily mezi ně již první příběhy holčičky Alisy z 21. století, které se postupně rozrostly do několika knih: Děvočka s Země /1974/, Sto rokov vperiod /1978/, Million priključenij/1980/. Z nich vyšly slovensky Prázdniny na planete Coleida /Pravda 1978/ a O sto rokov predtým /Pravda 1980/, česky Alenka z planety Země /Svoboda 1985/, na rok 1987 se připravují Alenčiny narozeniny.

Druhý cyklus, který zaznamenal velký úspěch, se odehrává ve fiktivním sovětském městečku Guslaru, které s oblibou navštěvují mimozeměšťané. /Jedná se o úsměvnou karikaturu reálného městečka Velký Cesting./ Kromě několika desítek stále doplňovaných povídek, otištěných kromě časopisů a sborníků i v knihách Čudesa v Guslare /1972/, Ljudi kak ljudi /1975/ a Letnije utro /1979/. Česky vyšla část těchto humorných příběhů v knihách Mimozeměšťané v Guslaru /ČN 1979 a 1985/ a Marťanský elixír /1983/.

Vědeckofantastické povídky se objevují od roku 1967 v mnoha časopisech /Znanije Sila, Chimija i Žizň, Smena, Junyi Technik, Technika Molodéži, Iskatěl, Pamir/ i sbornících /Fantastika, Mir priključenij/. Knižně jsou soustředěny společně s povídkami z Guslaru. Slovensky vyšel Zákon pre draka /Obzor 1984/.

Rovněž románů existuje již celá řada. Meč generála Bandury /1968/, Poslednaja vojna /1970/ určená dětem, Zagraničnaja princessa/1976/ vycházející na pokračování v Pionýrské pravdě, soubor tří novel vydaných pod názvem Pereval /1980/ a Gorod na věrchu. Robinzonáda ztroskotanců ze Země na vzdálené planetě Pereval vyšla česky s názvem Slyšel jsem Zemi... /ČN 1984/.

Bulyčovových námětů využívají i filmoví tvůrci. Byly již natočeny filmy Per aspera ad astra /rež. B. Viktorov/, kreslená Tajna tretěj planety /rež. V. Kačanov/ a Slezy kapali /rež. G. Danilja/. Kir Bulyčov obdržel za filmové scénáře státní cenu II. stupně.

Pavel Weigel

FV SSM 252

K NEDOŽITÝM ŠEDESÁTINÁM Ludvíka Součka

V pátek 16.května večer se z iniciativy ing. Pavla Weigla sešla v pražském planetáriu nevelká společnost ctitelů vědecké fantastiky a literatury záhad, aby v předvečer nedožitých šedesátin spisovatele Ludvíka Součka zavzpomínala na průkopnickou osobnost české sci-fi. Setkání zahájil pod kopulí planetária ing. Marcel Grün uvítáním všech příchozích. Několika slovy nastínil rozložitý obraz života, průdce překypujícího činorodostí na mnohých, často tolik odlišných polích lidského snažení, a doprovázel svou řeč projekcí diapozitivů, dnes již historicky cenných.

Hlučným potleskem byl přijat Ondřej Neff se svým příspěvkem, který bychom mohli charakterizovat jako sociologickou studii extrapolující vývoj české sci-fi a společnosti v letech 1980 - 1986 vlivem působení Ludvíka Součka a který byl vyňat z Neffovy kandidátské práce v oboru scifologických věd. / Pro zvýšení scifologické vzdělanosti našeho čtenářstva uvádíme tento referát v nezkrácenám znění/.

Následoval umělecký přednes povídky "Výstraha" - vítězného díla VI.ročníku naší nejvyšší literární soutěže o cenu Huňáče zeleného. Na pódium vystoupil Jiří Svršek, CSf, který byl Zasvěcenou společností předních villoidologů /dále jen ZSPV/ pověřen čestným úkolem odchytu huňáče na rok 1986, aby přednesl výtah ze své oficiální "Zprávy o úspěšném odchytu Villoidus viridis SF ssp. 86 a dosažených energetických úsporách" přednesené na 4.zasedání ZSPV dne 3.března 1986. Na jeho hrudi se v matném osvětlení nápadně blyštěl řád Za zásluhy o odchyt, nejvyšší villoidologické vyznamenání, kterým byl před dvěma měsíci dekorován, a posluchači se museli vskutku obdivovat neskonalému důmyslu, jaký tento dnes už téměř promovaný statistik vynaložil k přípravným teoretickým studiím a vědeckému plánování, na něž měla jistě zásadní vliv Jiřího pravidelná účast na přednášce plánování a řízení... Byli jsme svědky toho, že aparát moderní matematické statistiky a řízení Markovských procesů je nepostradatelnou po-

mockou pro dosažení tak vysokého cíle, jako je odchyt huňáče zeleného, jehož plachost se v posledních letech zvyšuje, přičemž energetická náročnost stoupá...

Velikým potleskem byl odměněn vítězný autor Stanislav Švachouček, když obdržel z rukou Jiřího Svrška upřímnou gratulaci spolu s čestně vybojovanou trofejí Huňáče 86, která svým jediným červeným okem zářila na pozadí hvězdné oblohy planetária.

Poté byli odměněni také všichni účastníci setkání, a sice poslechem dvou dosud neznámých povídek z pozůstalosti Ludvíka Součka, obdařených znamenitou dávkou autorova příslovečného humoru. Na závěr se na pódiu sesedli přímí pamětníci Pavel Weigel, Ondřej Neff, redaktoři Tikovský a Vojtěch Kantor, bývalí Součkovi přátelé, aby se v improvizované besedě s námi podělili o své vzpomínky na velikého záhadologa. Jak jsme mohli poznat, tento muž se natolik výrazně zapsal do myslí svých současníků, že ještě nejedna generace našeho sci-fi dorostu bude jejich zásluhou vychovávána k obdivu nejen k Součkovu dílu, ale i k autorově osobnosti samotné.

Ať se tedy naše literární fantastika dále rozvíjí spolu s ušlechtilým literárním klánem v soutěži o Huňáče v duchu nejlepších součkovských tradic.

Poznámka: Tento článek vyjímečně nepřepisuji sám, proto se omlouvám za chyby, které se redakci podařilo vyrobit.

- JKV -

Když jsem byl ZSPV /viz předchozí článek/ pověřen čestným, ale velmi zodpovědným úkolem odchytit huňáče zeleného, měl jsem zprvu dva zcela protichůdné pocity. Tím prvním byla jen těžko utajovaná radost z nejvyšší pocty a důvěry, kterou mi ZSPV projevila a tím druhým samozřejmě hlodavá obava z náročnosti úkolu .

Z archivních záznamů městských villoidologických knihoven pražských jsem se dověděl kromě základních informací, že odchyt huňáče zeleného byl již od svých prvopočátků akcí nesmírně náročnou, nebezpečnou a mnohdy finančně a materiálně jen těžko únosnou. Odchyt vždy vyžadoval všestranně připra-

veného lovce, kterému nechyběly takové vlastnosti , jako je nápad, důvtip, myšlenka, představivost a mnohé další potřebné kvality.

I jen velmi letmý pohled na vlastní osobu mne z kategorie lovců huňáčových kategoricky vylučoval. Postrádaje potřebný soubor morálně-volních kvalit jsem se rozhodl jej kompenzovat dokonalou organizací práce, mohutným materiálně technickým zabezpečením a především dokonalým a precisním plánem.

Akci odchytu huňáče jsem rozplánoval do etap a dílčích úkolů. Vypracoval jsem souhrný harmonogram prací a určil směrodatné ukazatele plánu.

Nerad bych laskavé čtenářstvo unavoval podrobnostmi, ale rád bych se zmínil o některých bodech plánu a jeho plnění, abych ukázal alespoň hrubou představu o tom, co lov huňáče obnášel. Pominu tedy první etapu plánu, která připravila podklady pro etapy následující.

Pominu i tři etapy následující, které měly za účel získat finanční a materiální prostředky a také potřebná data pro další zpracování.

Pro odborníky může být zajímavá etapa pátá, kdy jsem na základě teoretických rozborů použitím nestacionárních a Markovových procesů se spojitým časem a Bayesovských metod stanovil 95%-ní interval spolehlivosti pro výskyt huňáče v daném bodě Riemannova časoprostoru. Díky nekonečné laskavosti ZSPV jsem dostal k dispozici výpočetní centrum vybavené dvěma počítači páté generace a sedmadvaceti pracovníky. Na tomto místě bych jen upozornil na první úspěch zvolené metody, kterým bylo zvýšení produktivity práce zmíněných pracovníků chvílemi až o 300% - a to při zachování jejich energetické bilance a rovnoměrného využití základních fondů.

Přeskočím nyní několik velmi únavných etap velmi rafinovaných statistických metod a výpočtů na základě šesti prokázaných výskytů huňáče a asi dvou set padesáti miliard jeho simulací. Tyto výpočty vedly pouze ke zpřesnění potřebných odhadů. Zájemce odkazuji na svoji "Zprávu o úspěšném odchytu Villoidus viridis SF ssp.86 a dosažených energetických úsporách", která je jistě k dispozici v každé villoidologic-

ká knihovně.

V předposlední etapě došlo bohužel k jistému skluzu, zaviněnému jednak některými subdodavateli, ale ve větší míře způsobené poněkud byrokratickým přístupem při vybavování jistých výjezdních formalit. Jen díky dokonalé pružnosti plánu se podařilo skluz vyrovnat.

Poslední etapa plánu obsahovala kromě zajištění materiálně-technické základny v oblasti asteroidů AZX-14 a ubytování administrativních pracovníků také vlastní odchyt huňáče zeleného. Zapomněl jsem dodat, že plán také počítal s plněním jistých subdodávek, aby byl rentabilní.

Podle harmonogramu se huňáč na základě teoretických odhadů měl přesunout z oblasti asteroidu AZX-14 do předem plánované oblasti asteroidu BZX-13, kde měl být podle plánu odchycen.

Zřejmě nedostatkem v řízení příslušným administrativním pracovníkem se však huňáč na stanovené místo nedostavil. Provedl jsem analýzu vzniklé situace, vyvodil závěry a učinil příslušná opatření. Huňáč však zřejmě nebyl patřičně vzdělán v oblasti plánovitého řízení a plán nerespektoval. Protože hrozilo překročení energetických odběrových diagramů a nedodržení termínu odchytu, bylo nutno přikročit k operativnímu rozhodování. Někteří odpůrci mých nové metody se nechali slyšet, že jsem ji tak neúspěšnou akci tímto posledním krokem přivedl ke krachu.

Je sice pravda, že jsem propustil více než polovinu administrativních sil, omezil některé subdodávky, jako byl například oblíbený granulovaný alkohol a nechal rozebrat jeden asteroid na palivové kostky.

Ale kategoricky odmítám pomluvy, že odchyt huňáče se podařil jen díky náhodě a na mém plánu zcela nezávisel. Připouštím sice, že plán huňáče v mrazícím boxu, kde baštil hovězí řízky a bramborový salát, neočekával, ale zase na druhé straně každý plán má jisté tolerance, odchylky a drobné změny... Konečně, není rozhodující, zda se podařilo všechny ukazatele plánu splnit, nýbrž důležitý je jeho výsledek.

Jiří Svršek, v.r.

DEN NA MIKROCONU'85

Uvítalo nás intimní osvětlení, úsměvy organizátorů a vůbec na první pohled příjemné prostředí. Všechno probíhalo v naprostém klidu, beze známek spěchu. Po usazení v sále jsme čekali na devátou hodinu, na kterou bylo ohlášeno zahájení akce. Chvilky čekání nám pořadatelé zpříjemnili volným pásmem diapozitivů obrazů Tima Whita, které doprovázela hudba z filmu Nová naděje.

U stolečku se usadil hlavní pořadatel. Uvítal nás Láďa Cibulka a za počítačovou sekci umělý hlas uvítal své kovové a plastové bratry. Protože počítač skočil Láďovi nesušně do řeči, byl vypnut. Sám se však opět zapojil a káravě poznamenal na páně Cibulkovu adresu: "To jsem od tebe nečekal." Pak se opět sám vypnul.

V programu akce, zvané MIKROCON, který pro scifisty připravily kluby Time Machine, Terra a Kepler, nás podle slov úvodu očekávaly filmy, SF hádanky, návštěva K. Saudka, dramatizace povídky R. Bradburyho Kaleidoskop, pořady jednotlivých klubů zahalené zatím rouškou tajemství a vyhlášení ankety. Pořadatelé nás tedy dokonale napnuli a my jsme věděli, že jsme nepřišli zbytečně a že to bude patrně jedna z nejhezčích SF akcí, jaké jsme kdy zažili. A ukázalo se, že jsme nebyli ve svém odhadu daleko od pravdy. Ale abych nepředbíhal.

Prvním bodem programu byla akce SFK TM a to sice divadlo. Divadelní hra, sestávající z dokonalých gagů s názvem "Kdo chce zabít Jessii" mne tak uchvátila, že jsem k velké škodě zcela zapomněl fotografovat. Hra tematicky vycházela z českých filmů Kdo chce zabít Jessii a Zabil jsem Einsteina, pánové . Pásmo však bylo dokonale autorsky upraveno a neslo pečeť originality. Celá hra byla němá a snaživí asistenti přidržovali protagonistům hlavních rolí nádherné bublinky u úst. Krásná Jessie / téměř se nedalo pod výbornou maskou rozeznat mužského představitele/, dokonalý a nepřekonatelný Superman i protřelí padouch všechny přítomné zcela strhly do dramatického děje.

Tato divadelní hra nasadila celému dnu vysokou laťku a ne všem dalším pořadům se ji podařilo překonat. Rozhodně to byl jeden z nejzábavnějších pořadů na Mikrocon.

Vzácným hostem dne byl kreslíř Vája Saudek. Zúčastnil se vernisáže své výstavy, na které jsme měli možnost vidět jeho poslední tvorbu pro Slovenskou televízi do pořadu Okna vesmíru dokořán. Zároveň se Saudkovými obrazy vystavovali organizátoři i výtvarná díla členů tří klubů, kteří Mikrocon pořádali. Bylo možno sa éd-

FV SSM 257

nout obrazy Petra Miškovského ze SFK Terra, Petra Súkeníka ze SFK TM, Ládi Cibulky ze SFK TM a Jana Kostohryze ze SFK Terra. Výtvory těchto amatérských autorů není možné srovnávat s profesionalismem Káji Saudka už jenom třeba proto, že má každý autor jiný styl a techniku. Ale nápady jsou zcela na úrovni. Speciálně vtipy Petra Súkeníka jsou nejenom nápadité, ale i kvalitně nakreslené. Po výstavě následovala přednáška o tvorbě Káji Saudka, kterou měl Pavel Nosek. Přednáška byla doprovázena diapozitivy s ukázkami tvorby K. Saudka. S přednáškou Vás seznámíme na jiném místě.

Krátce po poledni udělili pořadatelé cenu předsedovi kulturní komise SSM, který svým pochopením a svým podílem přispívá ke zdárnému rozvoji SF na VŠCHT. Zároveň měli účastníci akce možnost zakoupit plakát na Minicon 1984. Byl sice poněkud zpožděný, zato však velice pěkný a navíc do "série" s plakáty Parconskými.

Při této příležitosti nám bylo i vysvětleno, co to znamená "MADE IN TM.T.K", což bylo uvedeno na vizitkách. Je to MAlý DEn v scifiklubech Time Machine, Terra a Kepler.

Stále nás provázela příjemná atmosféra, klid a pohoda. Rodinné prostředí navodil i Láda Cibulka předvedením dárku, který dostal k nedávným narozeninám. Na vlastní oči jsme spatřili mohutnou kosmickou loď. Rozjela se na kolečkách, setrvačníkový pohon zahřímal. Raketa však měla v cestě překážku. Narazila, špice se zasunula. Zavyly gyromotory a mohutný kolos se majestátně vztyčil na zadní /míněno vzpěry/, otevřel se průlez a vypadl z něho žebřík. Kosmonaut naštěstí nevypadl, jen se ukázal u dveří. Skvělá věc.

Přesně v 15. hodin nám oře vedl Láďa Cibulka poslední vývojový model stroje času. "Po loňském Miniconu, na kterém jste měli možnost vidět stroj času sahající pouze do minulosti a kterým SFK Andromeda dopravil vítězi soutěže o stříbřitě lesklý halmochrom J.N.Hlavičkovi láhev piva z doby před úpravou ceny, podařilo se nám sestrojit konečně stroj času putující i do budoucnosti. Tedy abych byl přesný, stroj do budoucnosti necestuje, je však schopen odtamtud k nám dopravit některé materiály, speciełně knížky. A tak jsme se rozhodli tohoto stroje využít právě pro větší slávu Mikroconu. I když se některé věci jeví třeba podivně. Tak když je kniha ještě v bedně, je to budoucnost, když přístroj otevřu, je to přítomnost, pro některé z Vás to však může být už i minulost." A tak jsme měli možnost seznámit se s knihami Brána k věčnosti od Z. Volného a Brána porozumění od J. Moravcové.

Na uvedení dalšího pořadu přišel Láďa Cibulka tak, že se to dá jen těžko popsat. To by se prostě muselo vidět. Ale přesto se o to pokusím. Na uších sluchátka, na očích něco mezi potápěčskými a svářečskými brýlemi a na zádech na popruzích bednu tak 40 krát 50 krát 70 cm. Se zasněným výrazem se potácel sálem. Pak se otočil k divákům zády. Na zadní straně bedny, která se ukázala býti přístrojem nejdokonalejší elektroniky bylo možno zřít řady tlačítek a voličů a veliký nápis: v i d e o w a l k m a n .

SFK TM po poradě se SFK Terra a Kepler vytvořil tři návrhy, které předkládá scifistické veřejnosti k posouzení a vyzývá je k připojení se k těmto závazkům, které si už jmenované kluby daly:

1/ Bezplatně darovat krev.

2/ Přispět do fondu Červeného kříže na pomoc lidem postiženým takovými přírodními katastrofami, jako byl v nedávné době výbuch kolumbijské sopky Nevado del Ruiz nebo zemětřesení v Mexiku.

3/ Sepsat protiválečný dopis a poslat jej strůjcům nekonečného zbrojení do Spojených států.

Pásmo o filmech SFK Terra ve mně zanechalo ten nejhorší dojem. Komentář byl obsahově zajímavý, i když nebyly pochopeny některé podstatné pasáže presentovaných filmů. Byl však bohužel přednesen stylem kafemlejnek, čili byl spíše předrmolen než přednesen. Pořad byl doprovázen i diapozitivy. Technické provedení bylo dost špatné. Diapozitivy byly tmavé, samý rámeček a text kolem, většinou byly stranově převrácené. Byly promítnuty pomocí automatického diaprojektoru ručně. Tímto pořadem se Terra příliš nevyznamenala.

Na Mikroconu bylo možno odpovědět i na čtyři otázky ankety. Znělv takto: 1/ Co si přejete od SF hnutí?
2/ Co Vám v SF hnutí chybí?
3/ Co Vám dává SF hnutí?
4/ Jak si představujete SF činnost?
V sešitu bylo možno přečíst několik zajímavých reakcí. Připsali jsme i svoji. Protože nás velmi zaujaly odpovědi jednoho z účastníků, opsali jsme si jeho větv a s dovolením je otiskujeme, protože jednak dost souhlasí s naším vlastním názorem a jednak dobře vystihují samotný Mikrocon.

1/ Nalézt společnost lidí, mezi kterými by mi bylo dobře, hlavně proto, že bychom si měli co říci, důvěřovali si a oceňovali v sobě to dobré.

2/ Více takových Mikroconů s přátelskou atmosférou, bez nervo-

zity, spěchu a hulákání na lidi.

Odpověď na třetí otázku ankety byla pak zcela shodná s první odpovědí a čtvrtá již nebyla tak zajímavá. Obě citované odpovědi však dokonale vystihují velmi příjemnou atmosféru, která na Mikroconu vládla. Organizátorům se skutečně podařilo vytvořit velmi příjemné prostředí.

Na organizátorech Mikroconu bylo na první pohled vidět, že je tato akce bavila mnohem více než Minicon. Všechno bylo dokonale zorganizováno, pořady probíhaly hladce. A určitě tato dokonalá organizace nebyla dána jen tím, že organizovaný objem návštěvníků i pořadů byl menší.

SFK TM předvedl dokonalou ukázku svého umění. Myslím, že nejen redaktoři SR, ale i všichni přítomní byli pořady, které "Strojočasáci" pro nás připravili. Děkujeme tedy těmto organizátorům za krásný SF den.

Podstatně hůře dopadl v hodnocení SFK Terra. Jeho pořady se vyznačovaly naprostým chaosem, nedomyšleností a nepřipraveností. Ať už šlo o stránku technickou, kterou představovalo nezajištění dopravy videa na akci nebo nesoulad systémů videa a televize, nebo o stránku předváděcí.

"Starknest"
/ ve spolupráci se Světelnými Roky /

++

Povídka z letošní soutěže "O cenu Huňáče zeleného":

Igor KŘÍŽ:

P o č á t e k ?

Lidé jásali. Byl to v pravdě historický okamžik. Ze satelitního kosmodromu byla vypuštěna skupina umělých družic nejmodernější konstrukce, s revolučním systémem autokontroly. Přestože se s jejich využitím počítalo nejméně na třicet let, již po dvou týdnech se beznadějně odmlčely.

Kdesi ve vzdálených hlubinách vesmíru probíhal vědecký kongres. Slovo měl předseda:

"... a podařilo se nám v mezihvězdném prostoru zachytit několik velmi primitivních mikroorganismů, které potvrzují moji teorii o evoluci umělé inteligence," pravil shrbený oprýskaný superautomat a opatrně umístil hromádku umělých družic pod mikroskop ...

Případ ze stínů

Do naší redakce se dostala neověřená zpráva, že nedávno jednoho našeho příznivce a spolupracovníka navštívil představitel lesní správy, aby mu poděkoval za propagaci ekologické SF v podobě vydání překladu známého románu F.Herberta Duna.

Zmíněný kolega se s návštěvníkem nesetkal, ve vrátnici jsme však zjistili, že neznámým lesním aktivistou byl s.Najbrt z Jihočeských lesů, závod 007/008. Vydali jsme se tedy přímo za ním do jeho hájovny. Díky vzácnému pochopení našeho příznivce pana Aleše Breburdy z TJ Slavoj Uhelné sklady Praha jsme s sebou vzali krásné paperbackové vydání všech pěti dílů originálu. S.Najbrt nás srdečně přivítal a pohovořil s námi o tom, že lesy kolem jeho hájenky by už potřebovaly vápnění jako sůl. Pak jsme se rozhovořili o knize. Vylíčili jsme mu stručně, že pojednává o pouštní planetě, která se za vlády císaře-narkomana změní v zelenou oázu, ale po jeho smrti se přírodní rovnováha obnoví a lesy se zase postupně změní v původní poušť. S.Najbrt projevil velký zájem o přinesený originál a zeptal se nás, kolik kniha váží a v jakém nákladu vyjde. Odhadli jsme váhu na 1,5 kg a náklad na 80 000 kusů. Lesník vypočetl, že vydání spotřebuje cca 135 tun papíru a už nás hnal.

V této souvislosti bychom chtěli poděkovat Aleši Breburdovi z TJ Slavoj Uhelné sklady Praha za záchranu vzácného originálu zahraniční publikace a aktivní podporu na zpáteční cestě.

Závěrem bychom chtěli upozornit všechny příznivce a fanoušky SF, že s.Najbrt, který obchází pražské redakce a hledá zatím marně redaktora olověného nebo cínového, tak nečiní s dobrými úmysly. S.Najbrt je střední postavy, ruměného obličeje, nosí s sebou zbraň,na kterou má povolení,a loveckou brašnu s potravinami a municí. Naposledy byl spatřen před týdnem v prodejně Odeony Praze Na Florenci 3.Žádáme všechny naše čtenáře, aby mu neposkytovali žádné informace, a tak zabránili trestnému činu.

-sš-

Kapitoly z dějin české fantastiky - část druhá

V úvodu naší malé exkurze historií české literární fantastiky jsme se až příliš věnovali slavným i méně slavným činům autorským a vydavatelským. O soli sci-fi - fandomu - jsme se zmínili pouze okrajově. Onen záhadný fenomén, bloudící místy, páchnoucími tiskařskou černí a papíry všeho druhu, vybavený bojovně vystrčenou bradou v různém stadiu zaplevelení, jistou inteligencí a svérázným pohledem na svět, má však své místo na slunci a tím i v našem přehledu.

I. Teorie kritické hodnoty

V době těžkých zápasů podjednou i podobojí, kdy planuly vášně i knihovny, došlo k řadě jevů, které je cti dbalý historik povinen zaznamenat. Ve chvíli, kdy překoná zoufalství nad popisovanými neurvalostmi, musí si zákonitě položit řadu otázek:

Jak ve fandomu mohly pudy přehlušit jeho přirozenou inteligenci? Která síla hnala zaryté knihomoly, aby z veleděl svých předků učinili levné palivo? Jak se mohl vlády věcí českého fandomu uchopit tvrdohlavý šéfredaktor praakticky neznámého fanzinu z Trocnova? / V památníku národního písemnictví je dodnes uložen brk, kterým tomuto nedoukovi jeden nervů-znější spisovatel vypíchl oko./ Tak neskutečný pád vzhůru nezná ani anglo-americká sf: Na Sudoměřském miniconu byl pouze jedním z mnohých - a o několik měsíců později byl jednatelem obrovské konference s mezinárodní účastí, konané u Prahy na vrchu Vítkově. Tento nepíšící samouk se atal tak břitkým kritikem, že před jeho věhlasem utekl - již po jeho smrti! - i sám legát konzervativní Evropské federace vydavatelů, veliký Cesarini. Stalo se tak na Domažlickém conu, odkud římské poselstvo zděšeně prchlo za hranice, provázeno vítězným chorálem ''Kdož sú naši činovníci'', aniž se zmohlo na jediný diskusní příspěvek.

Jak, táže se historik, vysvětlit tyto události? Je nutno šmahem zamítnout teorie o emzácích, temporálních zásazích i princip nepravděpodobnosti. Existuje totiž zcela jasná a vědecky dokázaná teorie kritické meze.

Podobně jako v případě uranu 235 je i malé množství sci-fi kniha neškodné. Roztroušenost, boj o holou existenci - to jsou hlavní faktory klidového vývoje. Přesto však již zrození prvního scifisty v sobě nese zárodek zmaru - snahu zvětšit počet sobě

FV SSM 262

podobných limitně až k počtu atomů ve vesmíru. Ovšem ke katastrofě dochází již mnohem dříve. Pomocí několika matematických modelů /Gauss-Jedlička, Rampas-Einstein, Hlous-Kolmogorov-Sasínek/ byl shodně zjištěn onen nebezpečný počet - 927. Překročení této tzb. kritické hranice vede k exponenciálnímu nárůstu kritičnosti fanů, stoupající nade všechny meze. Sama příroda se tím brání proti přemnožení scifistů, jestliže selžou ostatní přirozené mechanismy./úroveň publikujících autorů, kapacita a pružnost nakladatelství apod./

K funkční ukázce tohoto efektu došlo poprvé právě v 15.století. Celkový počet fanoušků převyšoval tehdy hranici kritičnosti dokonce až o dva řády. Feudální roztříštěnost způsobila, že se v klíčovém okamžiku sešlo i několik desítek tisíc /!!!/ scifistů naráz. Jaký div, že pak došlo k těžkým bojům o obsazení klíčových funkcí v Královské koordinaci! Než by vlivné skupiny dopustily jmenování někoho od konkurence, padla volba na nejméně nápadného a zdánlivě bezvýznamného šéfredaktora z Trocnova,který se tak stal vrchním sekretářem. Dlouho pak svého činu litovaly mocné kluby z Chomutova /pobiti/, z Kutné Hory /rozpuštěni/, Čáslavi /vypálená knihovna/ a mnohé další.

Lze jen doufat,že v době počítačů a letů do vesmíru se podobná situace nebude opakovat. Řešení je prosté - nedovolit stoupnout počtu fanoušků nad 927. Kdo podobné opatření považuje za příliš drakonické, nechť se raději začne zabývat méně drastickými žánry - např. krváky a horrory.

II. Pod jednou střechou

Vzájemné interakce ve fandomu jsou tedy jevem fyzikálně zákonitým. Specifikou žánru jsou navíc těsné vztahy mezi fanoušky,autory a nakladateli. Není tedy divu, že se od pradávna snažili nejsilnější jedinci o kumulaci těchto funkcí tak,aby dostali celou sci-fi pod jednu střechu. Osud těchto pokusů můžeme nejsnáze ilustrovat právě v bouřlivém 15. století na rozporuplné postavě organizačně a diplomaticky velmi schopného autora a editora Zikmunda, zvaného též Selma ryšavá.

Povzbuzen svými četnými úspěchy v Uhrách a poté v Německu, vrhl se se vší vervou do onoho dysifofského úkolu sjednotit veškerý český fandom pod jednou /rozuměj svojí/ hlavičkou. Zapomněl však, že čeští fandové mají dosud v živé paměti jeho proradnou vlastnoručně podepsanou pozvánku na kostnický Eurocon pro Mistra Jana z Husi. Pod rouškou teoretickometodologického semináře,jehož program měl údajně Mistr obohatit přednáškami o

FV SSM 263

české fantastice, Zikmund tohoto mučedníka sci-fi proradně dopravil do míst, o kterých Jan tak často psal - do paralelního vesmíru.

Zikmund nakonec téměř vydupal ze země samostatnou edici sf - ovšem jmenoval se předem jejím šéfredaktorem i hlavním autorem. Narazil však na značný odpor domorodců. Od svého plánu musel ustoupit, neboť hrozilo reálné nebezpečí, že bude po dlouhá léta také svým hlavním a jediným čtenářem. Tuto nežádoucí situaci se tedy rozhodl řešit cestou úřední.

Čeští fanové se tak stali roku 1420 svědky interesantní podívané. Krajinou táhla mnohonárodnostní pestře krojovaná delegace v čele s Královským koordinátorem, samotným Zikmundem. Delegátů bylo nevídané množství, neboť Zikmund si vždy potrpěl na pompu - a početní převahu. Protože však tito skalní příznivci fantastiky pod jednou procházeli územím veskrze nepřátelským, docházelo k mnoha nepřístojnostem s místním šarvátkám. Byla podpalována nezávislá nakladatelství, záhadně mizela veledůležitá schvalovací razítka, redakční rady místních fanzinů byly svévolně rozpouštěny a drobné kluby byly podrobovány prostým násilím. S takto pošramocenou pověstí pak stanul houf cizozemců u prezence mezinárodního setkání na Vítkově.

Organizátorům se však nepodařilo zajistit dostatečný počet tlumočníků, takže Češi Zikmunda a jeho suitu snadno uargumentovali. Karta se obrátila teprve při hlasování. Les rukou z celé Evropy zvolil Zikmunda předsedou a zároveň pokladníkem Královské koordinace. Ten již raději nanic nečekal a okamžitě vyrazil s truhlicí plnou příspěvků na studijní cestu do klidnějších krajin. Tím získal český fandom hlavu cizáckou, ale vzdálenou, a sekretáře Žižku, sice bez peněz, zato plného elánu a válečných zkušeností. Dlouhá léta střetnutí nepřinesla žádoucí řešení tohoto rozporu a tak posléze došlo na zbraň nejstrašnější - organizátory z povolání. Tato kasta se rozrostla do značných rozměrů a stala se skutečným postrachem fandomu.

Tvořili ji lidé bouřlivě se hlásící k fantastice, kteří však kromě znalosti kreslených seriálů /četba složitější literatury jim zpravidla činila obtíže/ uměli pouze křičet, debatovat, organizovat a tmt. Jak snadno se přiklonil k Zikmundovi, který pod heslem „Nikdo vám nemůže dát to, co já můžu slíbit!" rozdával prebendy nalevo napravo.

Houfec těchto Zikmundových nohsledů pak při lipanském jednání zapracoval skutečně efektivně. Zorganizoval v hlavách mnohých fanoušků takový zmatek, že protizikmundovská koalice

FV SSM 264

zůstala na poli poražených, zvláště poté, co se Čapkův klub ze Sán ostentativně vzdal hlasování.

Zikmundovi se tím splnil jeho celoživotní sen - seděl na vrcholu pyramidy, tvořené českým fandomem. Co mu záleželo na tom, že čtenáři dosud pěstující fantastiku pro potěšení a nikoliv z povinnosti ke Koordinaci, si cosi temně huhlají pod vousy? To jasně ukázal osud SFK Sion, vedeného Janem Roháčem z Dubé. Než však mohl Zikmund vychutnat své vítězství, dolehla na jeho léta zkoušenou tělesnou schránku choroba. Když na smrtelném loži bilancoval výsledky svých celoživotních snah, pravil ukřivděně: ,,Mí fanové mi nikdy nerozuměli!'' a trpce vydechl naposled. Fandom vydechl rovněž - ovšem se zcela opačnými pocity.

III. Smutné konce ekonomistů

Rčení praví: ,,Každá sranda něco stojí ''- o fantastice to samozřejmě platí také. Zdarma nedostaneš ani knihu, ani papír na množení fanzinu ani film na con. S tímto problémem se potýkaly minulé generace scifistů po celá staletí. Nejradikálněji na to šel klub Futurum z Tábora, jehož vedení přimělo členstvo, aby své honoráře beze zbytku naházelo do příslušných kádí na náměstí. Vedle vylepšení hospodářských výsledků tak došlo ke stoprocentní eliminaci autorů z jiných žánrů, kteří hodlali využít konjunktury. Ale jako každé opatření, mělo i toto své zarputilé odpůrce. Nejostřejší z nich dokonce odhodili i šaty, aby názorně předvedli, jak je klub okrádá. S příchodem zimy část těchto pranudistů přešla k mírnějším formám protestů a zatvrzelý zbytek brzy zlikvidoval poněkud prudérnější Jan Žižka.

Protože však po prvním šoku členové přestali publikovat, aby nemuseli nic odevzdávat, byl tento způsob pro evidentní nedostatky zavržen - a dodnes nebyl v žádném SFK obnoven. Pokud by si však někdo z vás pohrával s myšlenkou znovuzavedení této metody, musí si uvědomit především její nemalá rizika. Zatímco by si členové vyvolených klubů hověli v klimatizovaných kancelářích obklopeni kompjútry, videy, pětibarevnými fanziny na křídovém papíře a lepými sekretářkami, zbytek fandomu by trpěl hladem, kurdějemi a nedostatkem náplní do propisovacích tužek. Výsledky následné vzpoury jsou nasnadě.

Jaký další systém hospodaření zná historie? Ano, jsou to desátky, zavedené již počátkem našeho letopočtu Evropskou federací v Římě. Postupem času byl sice původní princip dobrovolnosti zapomenut a peníze zneužívány, přesto se tato praxe objevuje dodnes,

i když ji nelze jednoznačně doporučit.

Ještě nemorálnějším a odsouzeníhodnějším jevem je tzv. kupčení s fanziny. Plíživý element se ve svém či kterémkoli jiném klubu zmocňuje zdarma za hrst slibů o odpuštění všech hříchů minulých i budoucích štosu fanzinů, načež vyráží do světa, aby tyto měnil za vzácnější pokud možno v poměru 1:1. Finanční efekt pak získává při prodeji zmíněných vzácností fanatickým sběratelům. Také tento nešvar pochází z Říma, i když se již v Prafantastice výslovně pranýřuje ,,kupčení s fanziny v chrámu Fantastiky''. Ve středověku byl dokonce nějaký čas zcela legálním. Bohužel někteří čilejší fanové dodnes nepostřehli, že od té doby uplynulo několik staletí a reforem.

Jiný způsob financování fandomu zkoušel předseda tehdy již Císařské koordinace Rudolf II. Stal se zakladatelem a také hlavním sponzorem tzv. praktické sci-fi. Ředitelem tohoto široce pojatého experimentu učinil jakéhosi lékárníka Kellyho. Rudolf se nechal snadno zaslepit jeho cirkusovými kousky aniž by postřehl, že Kellyho výrobní náklady několikanásobně převyšují cenu získaného zlata. Navíc přehlédl i tak významného badatele, jakým bezesporu byl rabi Löw, tvůrce prvního průmyslového robota. Ten znechucen nepochopením i objektivními příčinami /neexistence průmyslu, Golemova nechuť k náhradnímu zaměstnání v kanceláři apod./ posléze své práce na tomto poli rázně ukončil. Po jeho geniálním tvůrčím činu zůstala jen hromada jílu, robotem zdevastované pražské uličky, které opravujeme dodnes, a nejasná touha některých snílků být v čele světové robotizace. Ani Kellyho kámen mudrců, měnící olovo ve zlato se nestal skutkem. Jen jeho základní rovnice $\check{n} \rightarrow \check{N}$ /čti: z ničeho Něco/ nenechává spát mnohým následovníkům. Podobně neslavně skončily i další pokusy a zdá se tedy oprávněným názor, že pridružená výroba scifiklubů, zabývající se např. stavbou fúzních elektráren nebo biotechnologickou výrobou slivovice, nemá naději na trvalejší úspěch.

Počátkem 16. století se hospodářsky vyčerpané české kluby uchýlily ke kroku nejzoufalejšímu - požadovaly finanční příspěvky od nadřízených orgánů násilím. Ironií osudu si však defenestrovaní místodržící Císařské české koordinační podkomise Martinic a Slavata zachránili život právě pádem na hromadu zamítnutých žádostí o příspěvky.

Jako odezva na tento čin se posléze sešla ohromná konference na Bílé hoře. Českým i zahraničním účastníkům vyprovokovaným mnohaletými spory a šikanováním nakonec povolily nervy.

FV SSM 266

Vyzbrojeni masivními svazky pergamenů vázanými ve volské kůži, drtili s bujarým voláním ''Svůj k svému!'' hlavy odpůrců.V této souvislosti si zaslouží zmínku Šlikův čtenářský kroužek z Moravy, který dokázal obdivuhodnou disciplínu a vzdoroval nepřátelským útokům způsobem, který vstoupil do historie.

Co však znamenalo hrdinství proti úředním šimlovi! Vzbouřenci byli nakonec uklidněni vyhlášením zbrusu nové literární soutěže, která měla být dotována ,,cenami vskutku nebývalými''. Sedmadvacet čelných autorů té doby se nechalo zlákat k účasti na této akci, příznačně nazvané ,,O meč kata Mydláře''. Teprve na popravišti zjistili účastníci svůj sémantický omyl.

Není tedy divu, že se po následujících tři sta let /podle některých badatelů dokonce ještě déle/ neobjevil žádný výrazný autorský talent a fanoušci sci-fi se scházeli potajmu v zájezdních hostincích a podobných zařízeních.

Tolik snažení - a tolik tragických konců! Co tedy vlastně nebohým pokladníkům SFK zbývá? Inu - vybírat šesták po šestáku a vlastními silami budovat zlatou kapličku české fantastiky. Ale to už je zase úplně jiná historie...

/Úryvek z chystané sbírky poznámek a esejí ,,Kulatá koule sciffi''/

Pagi et Pague
KZG 1986

Použitá literatura:

Palacký,F.: Z dějin národa scifistického v Čechách i Moravě, Akčildejovo lidové nakladatelství, Plzeň 1893

des Thébes, madame: Z mé křišťálové koule /vzpomínky vědmy/, Nakl. Železný a syn, Praha 1985

Meyrinck,R.: Der Golem. Die historie eines Blaatman, Kusák a Klimek, Ostrava 1829

Wild Bill et spol.: Hands up: Money! Money! /Praktická příručka pro pokladníky SF klubů/, New York 1929.

Sirény z Titanu - pozdě, ale přece

V pořadí druhá kniha Kurta Vonneguta při prvním vydání, stejně jako jeho prvotina "Mechanické piano", beznadějně propadla. Dnes kdy už známe a můžeme s nimi poměřovat další autorova díla, jsme v pokušení říci, že po zásluze.

Překladatel Jaroslav Kořán, třebaže poučený na překladech vrcholů Vonnegutovy tvorby, mu nic neodpouští a překládá s maximální věrností. Proto se od prvních stran zdá, že tento Vonnegut pokulhává za Groteskou, Polibkou či Snídaní šampiónů. Při srovnání Sirén z Titanu s vyjmenovanými knihami je dobře vidět, že Vonnegutova lehkost až hravost vyjadřování, lapidárnost projevu a míra nadhledu nejsou dar od Boha /kdyby mu samozřejmě Vonnegut nebyl ukradený/, ale výsledek tvrdé práce a dlouhého hledání.

Nicméně Sirény z Titanu jsou tou knihou, při které došlo k autorově osvícení. Vše co u Kurta Vonneguta milujeme a obdivujeme je v ní už obsaženo.

Poprvé zde použil svůj charakteristický, dnes i u nás přejímaný způsob fragmentálního vedení příběhu /Zdeněk Páv, Zbyšek Hlinka/. Poprvé se setkáváme s bytostmi z Tralfamadoru a filosofií nezměnitelnosti jak minulosti, tak budoucnosti. /Cokoli se stalo nebo stane, stále je, tak tomu vždy bylo, je, a vždy bude./ Obojí pak nacházíme v knize Snídaně šampiónů a Jatkách č.5. Snídaně šampiónů bývá dokonce interpretována jako tralfamadorská sci-fi o planetě Zemi.

Náboženství Lhostejného Boha je předobrazem bokononismu, filosofického systému z knihy Polibka, systému u něhož bych se nepodivil, kdyby se někde na světě uchytil.

Handicapy vyznavačů Náboženství Lhostejného Boha nacházíme také v povídce Harison Bergeron /známe ze skvělého překladu Honzy Hlavičky/; bylo by zajímavé zjistit co vzniklo dříve. Podle propracovanosti se zdá, že tento nikterak důležitý detail Vonnegut znovuvyužil v mistrovské povídce.

Celou knihou prostupuje z dalších jeho děl nám už známá skepse k hledání smyslu života či smyslu existence lidstva. Vonnegut má zato, že nejen nic takového nelze nalézt, ale ani nic takového neexistuje. Zcela jistě pak ne v oblastech, kde se obvykle hledá.

Co na tom, že civilizace a snad celé lidstvo vznikly jen proto, aby nevědomky vytvořily náhradní součástku do poroucha-

ního tralfamadorského létajícího talíře. Smyslem života není víra v hypertrofované abstrakce /ať Boha či čehokoli jiného/, ale láska ke každému, kdo je právě po ruce. /anebo jak praví v Grotesce: Láska je tam kde ji nacházíme./

I tato filosofie, neboť Kurt Vonnegut je filosof /kdyby nebyl tak úspěšný, psal nudně a méně srozumitelně, popřípadě opatřil svá díla citacemi a poznámkovým aparátem, nikoho by nenapadlo o tom pochybovat/, tedy i tato svérázná filosofie už nepřipouští stránky dalších jeho knih.

Každou nosnou myšlenku vyslovenou v Sirénách z Titanu nacházíme v pozdějších Vonnegutových dílech přivedenou takřka k dokonalosti. Naproti tomu už nikdy neopakoval chyby, kterých se zde dopustil.

Zcela nezvládl připravovanou exhibici na téma nezvratitelnosti předpovězeného osudu ve svém deterministickém vesmíru. Opouští motiv kosmické lodi Velryba a Malachi Constanta jako Jonáše a všechny zúčastněné dopraví na místo určené způsobem ne právě nápaditým. Jistě i to by se dalo interpretovat jako demonsrace nezvratitelnosti osudu, ale nebylo by to ani elegantní argumentace ani elegantní demonstrace.

Ani motivace Ujorovy cesty na Titanu není příliš věrohodná, za nitky se zde tahá nejen zcela veřejně, ale i bez stylu.

Zarazí i podivná matematika v kapitole Gentlemsu z Tralfamadoru, ale zde možná zapůsobil svým dílem i překladatel.

Sirény z Titanu tedy nejsou ani nejlepší ani nejvýznamější dílo Kurta Vonneguta, byly však nutné proto, aby vznikla pozdější díla jako Jatka č.5, Groteska a další. Vydání Sirén nám pomůže lépe pochopit jak vývoj K.Vonneguta jako spisovatele, tak i genezi jeho díla.

/Zdeněk Rampas/

bulka tisku:
==========
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz1234567890.,*/'()+-=:;"!@#$%&'()_
END OF TEXT

bulka tisku:
==========
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz1234567890.,*/'()+-=:;"!@#$%&'()_
END OF TEXT

K O N E C I L U Z Í ?

Až někdy bude Zdeněk Rampas psát svoji Historii českého fandomu, určitě věnuje alespoň jednu kapitolu nejrozpornějšímu scifiklubu v naší dosavadní historii - sfk SPECTRA. Zárodek tohoto klubu byl počat v nejútlejším dětství organizovaného fandomu, kdy obvodní výbor SSM Prahy 8 doslova prosil svazácké organizace o patronáty nad pionýrskými kroužky. Dominik Dvořák, který po práci v Teplicích přešel studovat a dělat scifi na Matfyz, se s nadšením ujal nevděčného úkolu stvořit kroužek scifi při ODPM Praha 8. Je již málo pamětníků prvních schůzek v klubu Rokoska a do bažin zapomnění téměř zapadly i sedánky na Hercovce, která byla další zastávkou Spectry, než se dostala na konečnou autobusu 144 v Bohnicích.

To již ale bylo po onom Parconu, kdy se setkali Vláďa Veverka, Jarda Olša a další a rychle se stali hnacím motorem klubu. Vláďovo nadšení a pracovitost byly tak strhující, že se nás tam scházelo dvacet i více a vedle práce ve svých klubech jsme mu pomáhali s přípravou programů pro děti malé i dospělé.

Jenže Vláďa si ve svém bezuzdném nadšení nevšiml, že mnozí z nás pracovali /a dosud pracují/ v řadě dalších klubů, a začal si "přivlastňovat" lidi. Takže když se zajišťovala místa na, nemýlím-li se, loňský Parcon, Vláďa požadoval pro Spectru šestadvacet míst - ale na jeho seznamu většina lidí byla ve dvou či třech klubech a svoji práci mezi ně dělila.

Vláďovo nekritické nadšení se pak projevilo v plné šíři, když při diskusi o programech fandomu vykřikoval "To udělá Spectra! To udělá Spectra!". Vzpomněl si na tyto chvíle, když na loňském Šumperku stejně hlasitě vykřikoval "To neudělal Kosatík! To neudělal Štipský!"? Trochu paradoxní jev, že v klubu se sedmdesáti členy a aktivisty - jak se Vláďa neustále chlubil - je úspěch a neúspěch celkem rutinní práce - kartotéky - závislý na jediném člověku!

A pak jsem si,přečetl v Interkomu 1/86 o tom, že Vláďa /místopředseda klubu/ Spectru zrušil...

/Pagi/

Ondřej NEFF:

Co se dělo v době od 26.prosince 1978 ve vesmíru

"vesmír" na planetě Země v Československu ve městě Praha

Vážený pořadatel tohoto večera, náš vzácný přítel Pavel Weigel mne pověřil úkolem nad jiné významným, totiž seznámit vás s vývojem fantastiky u nás v epoše před nástupem Ludvíka Součka do této literární oblasti. V archívu jsem marně pátral po skutečnostech, s nimiž bych vás chtěl seznámit. Za kritérium jsem si vzal požadavek, aby to bylo něco, o čem jsem psal méně než patnáctkrát, a nic jsem takového ve svém archivu nenašel.

S jednou výjimkou.

Docela na dně, pod hromadou časopiseckých výstřižků, které jednou uspořádám a zařadím podle desetinného systému, až budu mít čas, ležela obložka, značně ušmudlaná, nadepsaná jedním místním údajem a jedním jménem. Bylo tam napsáno PRAHA a LUDVÍK SOUČEK. Nevím, jak se ta obložka do mého archívu dostala. Nejdříve jsem podezíral Milana Sobotíka, že mi ji tam podstrčil, ale pak jsem tuto eventualitu vyloučil vzhledem k akurátnosti páně Sobotíkově vychování. Nechme tedy otázku PŮVODU obložky stranou a nahlédněme do obložky samotné.

První dokument zde obsažený je stenografický záznam telefonátu Ludvíka Součka s Pavlem Toufarem z 27. prosince 1978. Začíná obvyklou výměnou zdvořilostí, které zde nebudu uvádět, protože v sále jsou přítomny ženy, načež zde stojí:

Souček: Taky jsi tak mizerně spal?
Toufar: Ne, proč?
Souček: Dnes v noci byl hroznej tlak, nebo co. Už jsem myslel, že mě to zrovna klepne.
Toufar: Neblbni, sakra. Ještě to na sebe přivolávej.
Souček: Nic mi nepovídej, já jsem lékař a jako lékař se vyznám aspoň sám v sobě.
Toufar: Povídám ti, nepřivolávej to na sebe. Radši přestaň chlastat a kouřit trochu zhubnout.
Souček: No od tebe to sedí, ty jeden starej...

Následuje závěrečná zdvořilostní pasáž, kterou zde nebudu uvádět, protože v sále jsou přítomny ženy.

Druhý dokument je zápis z porady vedení nakladatelství Albatros, kde jako vedoucí třetího oddělení pověřeného vydáváním populárně naučné literatury je pověřen doktor Ludvík Souček. porada se týká zoufalého stavu knižních zásob, jejichž úhrnná hodnota dosahuje sumy - údaj je začerněn, ale podařilo se odhalit alespoň to, že údaj musel mít alespoň sedm cifer-. Z navrhovaných opatření je dán v potaz návrh doktora Součka na zřízení paperbackové edice Universum, jež by měla nahradit zoufale deficitní edici Objektiv. Tato edice jak navrhuje doktor Souček, by se měla zaměřit na domácí i světovou vědeckofantastickou literaturu a na literaturu faktu, přičemž převážná pozornost by měla být napřena na obory perspektivní, klíčově významné pro jedenadvacáté století, tedy na epochu, v níž dnešní děti budou rozvíjet svoje tvořivé síly. Napříště by mělo být skoncováno se sentimentálním

FV SSM 271

historismem, který až dosud zatěžuje populární naučnou literaturu pro děti, citát z vystoupení doktora Loučka na poradě vedení Albetrosu 5. ledna 1973.

Dalším dokumentem obsaženým v obložce je první číslo fanzinu Villodium z dubna 1974. Vydavatelem je sci-fi klub při Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze. Referát Zdeňka Rampase, studenta druhého ročníku rečené fakulty, podává obšírnou zprávu o návštěvě doktora Ludvíka Součka na ustavující schůzi zmíněného sci-fi klubu. Z Rampasova referátu vyplývá, že doktor Součck - díky svým známostem z armádních a vědeckých kruhů - měl lví podíl na zřízení klubu a zasloužil se i o to, aby fanzin byl tištěn naloofsetem v nákladu 100 ks.

Poutavou četbu poskytují kritiky závěrečného svazku Součkovy trilogie nazvaného Tušení světla. Toto dílo vyšlo v roce 1981 v nakladatelství Československý spisovatel v nákladu 110 tisíc výtisků a bylo rozebráno během několika hodin. Výstřižek z Večerní Prahy referuje o srocení davu před Šaldovým knihkupectvím na Tylově náměstí, kde ani přivolaná hlídka Veřejné Bezpečnosti nedokázala zvládnout nápor a došlo k proměknutí výkladní skříně. První referáty o této knize byly naveskrz pochvalné. Ondřej Neff oněvoval v Mladé frontě "mistrovství poetické mystifikace" prokázané autorem knihy, Miloš Skalka, redaktor kulturní rubriky Televizních novin připrchystal desetiminutovou přílohu, v níž s autorem zaníceně debatoval a Jan Bauer nazval v Zemědělských novinách Součka "génien našeho věku".

Kniha vyšla v březnu. V květnovém čísle vyšel ve Vesmíru kritický článek Stanislava Hanyše, nazvaný Pod povrch povrchnosti. Autor rozebral zejména Součkovy úvahy o čase a prokázal, že vycházejí z nepochopených teorií, jež byly navíc popřeny a vyvráceny samotnými jejich autory. Také v květnu vyšel ve víkendové příloze Mladé fronty článek Jiřího Grygara. Autor vyjádřil podiv, jak je možné, že fantazie ve vědeckém havu vycházejí v tak masových nákladech, aniž byl rukopis předložen náležité expertíze, což je praxe běžná při vydávání skutečných vědeckých publikací.

Sám Součck, jak se zdá z dokumentace, se zahalil ve velebné mlčení. A meč za něho tasili jiní: pavel Toufar, profesor Hejzlar, Ondřej Neff a další zastávali názor, že autor má právo na osobitou interpretaci světa.

Jaký byl Součkův názor na bitvu součkistů proti antisoučkistům? Z dochované korespondence, zejména pak dopisů Jiřímu Marešovi si můžeme udělat dobrý obrázek. Žel, není možné citovat ani řádku, neboť všichni, opakuji, všichni výše jmenovaní by se cítili dotčeni. Obraťme však pozornost k jiným pasážím ze zmíněných dopisů, datovaných mezi dubnem a zářím 1981. Součck zřejmě podnikal jakousi přesvědčovací kampaň, navštěvoval rozmanité instituce, jež měly rozhodující vliv na ediční politiku nakladatelství a dramaturgickou náplň televize a filmu. Z květnových a červnových dopisů vycítíme jakousi rozmrzelost, která v průběhu léta přechází v rezignaci. Nastala okurková sezóna a potentáti ztratili zájem o cokoli, co se netýká požitků tělesných. Zato dopis z 15. září 1981 je v jiném duchu. Zdá se, že se cosi alarmujícího stalo. Součck vyjadřuje podiv, možné dokonce zděšení a starostlivě píše o své vlastní budoucnosti - zda bude mít čas na literární práci vzhledem k tomu, co se chystá.

Všechny tyto dopisy jsou záhadné a nemohli bychom je vysvětlit, kdyby obložka neobsahovala i další dokumenty.

Jeden z nejzajímavějších byl zařazen hned za zmíněné dopisy. Je to reklamní leták nové edice Universum nakladatelství Albatros. Pro rok 1982 se zde nabízí dvacet titulů, z nichž vyjímám: Beljajev,Člověk obojživelník; Heinlein: Příšera z hvězd; Asimov: Já robot; Lem: Astronauti; Babula: Ocean světelných roků, kompletní, nezkrácené, ba doplněné vydání s ilustracemi Zdeňka Buriana; Smith: Kosmický skřivan; Souček: Případ gordického uzlu; Velinský: Zamrzlý smích. Leták je hojně komentován Součkovými margináliemi, z nichž vyplývá, že Souček byl odpovědným redaktorem většiny z nich, některé i přeložil - a samozřejmě jednu napsal. Nebyl to ale zřejmě jediný předmět jeho zájmu. Výstřižek z časopisu Kino přináší referát o natáčení nejnovějšího velkofilmu Otakara Vávry Zájem Galaxie, podle stejnojmenné povídky Ludvíka Součka. Původní příběh byl nepatrně pozměněn: neodehrává se v době bitvy na Bílé hoře, nýbrž v době selských bouří a bitvy u Chlumce nad Cidlinou a místo René Descarta jde o geniálního ruského vědce Lomonosova, jinak nebylo na příběhu změněno nic.

Rok 1981 je bohatý na dokumentaci - nezmínil jsem se zdaleka o všech písemnostech, jež byly v obložce, zato rok následující je chudý. Teprve v listopadu 1982 byl datován dopis následujícího znění:

Dr. Ludvík Souček, Podskalská 26, Praha 2.

Vážený pane doktore,

S potěšením vám mohu oznámit - jako dlouholetému příznivci žánru science fiction - že naše nakladatelství chystá pro nejbližší ediční plán edici Horizont, zaměřenou na naší i světovou literaturu sci-fi. V EP 1984 počítáme pro začátek s deseti tituly, ale výhledově s patnácti až dvaceti. Byli bychom poctěni, vážený pane doktore, kdybyste obohatil skladbu naší nové edice svou tvorbou. Pokud máte ve svých tvůrčích plánech "okénko" jež byste nám mohl věnovat, obraťte se na odpovědného redaktora Vojtěcha Kantora, ediční garanta nové edice. Upřímně se těším na spolupráci,

se srdečným pozdravem Váš
Ladislav Szalai
šéfredaktor nakladatelství
Mladá Fronta

Na začátku roku 1983 zasedala Komise pro vědeckofantastickou literaturu při Svazu českých spisovatelů za předsednictví dr. Josefa Nesvadby. Dr. Pavel Vašák přednesl referát o původní sci-fi tvorbě v uplynulém roce. Po dvou a půl hodinovém čtení byl postižen křečí mimických svalů a zbylých osmnáct stran referátu, kde na každý titul vybylo maximálně deset řádek, za něho přečetl docent Chaloupka. Zápis z porady je po všech stránkách zajímavý. Dr. podhorský například upozornil na nešvar který se rozmohl nejdříve v Mladé frontě, ale byl zaznamenán i v jiných nakladatelských domech: autoři realistické prózy lstivě předstírají v edičních návrzích chystaných děl, že nabízené spisy přinejmenším motivicky patří k žánru science fiction, aby zvýšili pravděpodobnost přijetí. Titulu, tak např. dívčí román Stanislava Rudolfa pojednávající o beznadějné lásce mladičké Jitky Brázdové, postižené frakturou holenní kosti, k ošetřujícímu - rozvedenému leč opět se ženícímu - lékaři MuDr. Jarolímkovi byl traktován jako sonda do etiky experimentální chirurgie blízké budoucnosti. Tyto praktiky dr. podhorský rázně odsoudil a své vystoupení ukončil slovy - "když nedovedou pořádnou esef napsat, ať jdou od válu", za což byl odměněn potleskem všech přítomných. Jaroslav Veis informoval přítomné

ZSM 253

o chystaných personálních přesunech na ministerstvech kultury a školství. V čele knižního odboru prý už brzy stane doposud neznámý činovník dr. Vladimír Veverka a funkcí náměstka ministra školství se nestane nikdo jiný, než všem známý Petr Holan.

Nejzávažnějším dokumentem roku 1983 je jmenovací dekret, jímž byl dr. Součkovi udělen titul zasloužilý umělec. Diplomů z tohoto roku ovšem pochází víc, nechybí v něm ani Státní cena a cena ministerstva kultury, už podepsaná dr. Veverkou. Co se dělo dále, můžeme se jen domýšlet. Obložka obsahuje letenky Panamu a Airfrance, programy sci-fi konvencí ve Spojených státech, Itálii a Japonsku, fragment korespondence s nakladatelstvím Ballantine, Heinleinův dopis uvedený slovy My dear Ludvik, rukopisný koncept jakéhosi projevu, soudě podle obsahu určeného pro tribunu Organizace spojených národů. Z dochovaných dokumentů se však pozvolna vytrácí kouzlo osobního dotyku. Zdá se, jakoby neznámý pořadatel šanonu ledabyle silážoval listiny jen halabala, jak mu přišly pod ruku - snad to byl nějaký automatický stroj, dirigovaný klíčovým slovem Souček.

O to osobnější je dokument, který teprve po podrobném prozkoumání bylo možno identifikovat časově. Je to magnetofonový záznam rozhovoru, vedeného na jaře 1984. Podařilo se jej určit i místně - odehrál se,soudě podle analýzy cinkání skleniček, v Mělnické vinárně na Národní třídě v Praze. Přítomni byli, kromě dr. Ludvíka Součka, i dr. Josef Nesvadba, Ivo Železný, Jaroslav Veis, Zdeněk Volný a Ondřej Neff. Prvních dvacet minut záznamu je vyplněno typicky živnostnickými řečmi, jež se točily kolem smluv s nakladatelskými domy v New Yorku, Tokiu, Paříži a Stockholmu. Doktor Souček se v rozhovoru držel stranou, jeho hlas zaznívá jen tu a tam, útržkovitě, jakoby vzdáleně od věci. Teprve po dvaceti minutách, jak už jsem řekl, nastala přestávka, vyplněná cinkáním skleniček a bubláním jakési tekutiny, a tu, do ticha, se Souček ozval. Dovolte, abych citoval.

" Je to pár let, kdy jsem do Literárního měsíčníku napsal stať Přímluva za budoucnost. Zmiňoval jsem se tam, že naše vlast může se cizinci zdát zaslíbenou zemí literární utopie a fantastiky. Zrodilo se tu slovo robot. Arbes svým Newtonovým mozkem předešel Wellse a Jan Neruda poprvé obrátil zrak do vesmíru. Co se stalo po několika letech? Ano, naše vlast zůstává zaslíbenou zemí fantastiky. Kam oko pohlédne, tam je specializovaný obchod s vědeckofantastickou literaturou. Vycházejí buletiny a časopisy sci-fi, soecializované edice má každé nakladatelství a literárních cen mají v každé Kardašově Řečici několik. Když se na to podívám, nejraději bych zalezl pod stůl!"

Po těch slovech nastalo znovu ticho. Někdo dlouze pil, patrně minerálku a patrně to byl Souček sám.

" Je to nesnesitelné! Přátelé...ne, opravdu...přátelé... řekněte mi, vám se nezvedá žaludek, když to všechno vidíte?"

Přátelé huhlavě odpovídají a jejich hu-..hu...hu... zdá se znít souhlasně. Pak kterýsi živnostník, podle hlasu to mohl být Neff, odpověděl otázkou:

" Jenže co máme dělat, pane doktore? Jakmile je džin z flašky venku, kdo ho dá zpátky?"

Dr. Nesvadba nabídl, že by se mohl na Svazu zeptat, zda by prošlo založení komise pro realistickou prózu, avšak Veis s Volným zamítli tento návrh - vzhledem k situaci na Svazu vedeného Martinem Petiškou a Pavlem Kosatíkem - jako naprosto nerealizovatelný. Ivo Železný, jako vždy skvěle informovaný,

předložil dokument vypracovaný Kosatíkovým sekretariátem, který údajně bude čelit pomluvným řečem, že prý v Čechách nevychází nic jiného než sci-fi. Realistická literatura je obsažena v edičních plánech všech nakladatelství, stojí v dokumentu předloženém Ivo Železným. Každoročně vydávaný počet titulů odpovídá demografickému obrazu populace a celkově vytištěných výtisků je tolik, že kdyby se položily vedle sebe, utvořily by pěšinu až z Prahy do Pikovic. Poté dr. Nesvadba navrhl, že by někdo mohl napsat článek do Kmene o neudržitelnosti situace. Přítomní odpověděli sarkastickým smíchem. " Do Kmene? Nezapomeňte, z jakýho je dřeva ten váš Kmen, z Olšovýho!" zvolal - zřejmě Neff - kdosi, narážeje na osobnost šéfredaktora zmíněného periodika. Na to dr. Souček neřekl nic. I to je pro něho typické. Zatímco jiní mluvili, on přemýšlel a když přemýšlel, skutečně konal.

V létě 1984 vyšel v Kmeni Součkův článek SCI-FI, PRÁVO NA BLÁBOL? Zdá se, že Souček vtipně využil pravidelně se opakujícího letního chaosu, kdy bdělost orgánů je zdeptána vedrem a kdy i nejzavilejší Kerberové opouštějí svá kulometná hnízda šéfredaktoren a ukládají se na březích Berounky, Sázavy a Středomoří. V citovaném článku Souček pustil svůj sarkasmus ze řetězu a dokázal, že kdejaký hlupec, který jinak nedokáže napsat ani pohlednici z výletu do Počápel obratně uštrykuje příběh o lidstvu, které koná sebevraždu tím, že si ženské sprejují upocená podpaží freonovými bombičkami a o tom, že přiletí mimozemšťani a nevšimnou si, že na Zemi je lidská civilizace a komunikují se slimáky a o tom, že lidi jsou vlastně androidi, které kdysi vytvořila supercivilizace delfínů na hraní pro své delfíní dětičky. "Science fiction má být gejzírem ducha, kdežto literární příštipkáři z ní dělají tratidvod," napsal doslova.

V 32. čísle Kmene vyšel dlouhý, v podstatě omluvný článek Jaroslava Olši. A - připomínám, že v té době stále ještě šéfredaktor Kmene, byť ne nadlouho, protože otištění Součkova článku mělo za následek, že se svého místa ze zdravitních důvodů vzdal a nadále se věnoval realizací zemních prací v podniku Pražské kanalizace - v tomto článku vyjádřil nesouhlas se Součkovými tezemi, avšak poznamenal, že právo na uplatnění názoru musíme takové osobnosti poskytnout, vždyť nikomu sci-fi nevděčí za tolik, jako právě Součkovi.

Olša si zřejmě představoval, že touto dávkou oleje uklidní vzedmuté vlny, avšak neuvědomil si, že ony vlny se nedmou na moři vodním, nýbrž na moři plamenů.

Všech patnáct odborných sci-fi revuí, které od začátku roku 1984 začaly vycházet, zahájily generální útok na Olšu, na Součka, ale také na Nesvadbu, Veise, Volného, Macháčka a další autory. Útočné články se lišily prudkostí, ale v jednom se shodovaly - takzvaní staroscifisté se dopustili kontaminace sci-fi realismem, ať už bezděky, anebo záměrně. V prvním případě autoři článků kvalifikovali jejich počínaní jako hloupost, v druhém jako zločinný úklad. Tuto druhou tezi zastávali členové organizace Spectra, která od začátku roku byla jednou z nejvýznamnějších složek politického spektra.

Přes zimu 1984 - 1985 se situace značně přiostřila a mezi zasvěcenými se o Řeži - kde staroscifisté našli útočiště - mluvilo asi takovým tónem, jako jakobíni hovořili o Koblenci.

Naštěstí pro staroscifisty - a Součka obzvlášť - měli budovatelé nového kulturního pořádku jiné starosti. Od září 1985 měly platit nové osnovy. Tak zvané přírodní vědy byly z osnov vytlačeny a nahradila je robotika, exobiologie, galaxi-

grafie a kurzy mimosmyslového vnímání. V hodinách dějepisu se přednášela historie světů Duny a skutečností paralelních histirií a běda tomu žákovi, kdo se nevyznal v genealogii postav románů bratří Strugackých! Kárné komise prochízely školními knihovnami a vymycovaly škodlivé čtení. Za tajnou četbu Psohlavců a Babičky žák dostal trojku z chování a marné byly výmluvy, že postavou Kozinova ducha Psohlavci patří do rané české sci-fi.

Na jaře 1986 byl konečně učiněn pořádek. Realistické literární svinstvo bylo zpopelněno, třicetimetrový pomník Vladimíra Babuly, pátrajícího pravou rukou v náprsní kapse - vzadu za ním stál zástup dychtivých čtenářů - zdobil Letenskou pláň, gigantický tiskový koncern řízený doktorem honoris causa Vladimírem Veverkou objímal celý svět jako netvorná chobotnice - vydával sci-fi v bezkonkurenčně masových nákladech v nesčetných jazykových mutacích a zásoboval především Spojené státy a Japonsko - a v denním tisku se objevily zprávy o tom, že v porodnici na Karlově se narodilo první dítě zelené barvy s tykadly na hlavě /mimochodem, o této události byl okamžitě natočen celovečerní film na osobní příkaz Barbary Ježkové, generální ředitelky Československého státního filmu/.

17.května 1986 vydala Československá tisková kancelář komentář, který otiskly všechny deníky v nápadné úpravě. Jmenoval se: A CO ŘEŽ? ODPOVĚĎ ZNÍ: ŘEŽ !

Obsah byl jinotajný, ale ne tak tajný, aby nebyl pochopitelný.

Už kolem desáté se v centru Prahy shromáždily desetitisícové davy a kolem poledne, rozpálené projevy pouličních řečníků i vysíláním tlampačů městského rozhlasu se vydaly na pouť k nenáviděnému místu, které se stalo baštou realistů v Čechách.

O této poslední události je v obložce zachován vizuální záznam - videodeska, kdoví kým pořízená a kdoví jak zachvaná.

Záznam pořídil anonymní kameraman zřejmě s nasazením života. Nelze ho zde promítat, neboť je příliš drastický. Ohořelá těla staroscifistů pověšená hlavou dolů na lucerny...mop šili smeták, jímž Zdeněk Volný vykonával poslední pracovní funkci svého života, byl rozdupán na papírovinu... roztavené brýle Jaroslava Veise, jejichž sklovina se zvláštní náhodou slila do podoby veliké slzy... bubínek narychlo vyrobený z čerstvého lysého skalpu /lysinu nebylo možno identifikovat/...a v samém závěru, těžko se o tom vypráví, protože dojem byl zdrcující:

Dav shromážděný před vchodem do ústavu prchá na všechny strany, kameramana zřejmě kdosi porazil, dozáběru se dostaly i podrážky bot, mihne se zoufalá tvář, čísi ucho dopadá na dlažbu, záběry splývají do neurčitých šmouh, a najednou...najednou... mraky jako zázrakem zmizely a přímo proti blankytu oblohy vidíme oválný tvar, kovově se leskne, ano, je to létající talíř, je to UFO, levituje pět metrů nad zemí, lidé strnuli, hledí vzhůru, UFO má otevřené dveře, doktor Ludvík Souček stojí na prahu, usmívá se a kyne dolů, mává i nám, ano, mává nám na rozloučenou, a najednou obloha potemní, UFO prudce vzlétne, vmžiku zmizí, ale nezmizí docela: uvízne v nadhlavníku jako jasně svítící bod, obloha už je docela temná, díváme se vzhůru a víme, že ta hvězda, ta hvězda je Ludvík, ta hvězda je Ludvík Souček.

Stanislav Švachovček:

VAPOVÁNÍ

"Slib mi," řekla žena, "že to je naposledy."

Neurčitě jsem zahučel, abych se vyhnul odpovědi.

"Nejsi už žádný mladík, zbytečně ze sebe děláš hlízna."

"Mady kolem pasu bych to chtěl trochu hustší," řekl jsem.

Žena přikývla a sáhla pro další hrst vláken. Vepření pokračovalo pomalu a začínal jsem se bát, že do příjezdu redakčního vozu nedokážeme maskování dokončit.

Pro letošní ročník soutěže o cenu Muňáře zeleného jsem si totiž připravil skutečnou bombu. Rovnoprávnost žen v klubech fanoušků sci-fi postupně přerostla v nadvládu. Pokud o tom někdo pochyboval, muselo se mu rozjasnit po loňské změně pravidel soutěže. Zatímco dřív se hodnotila nejlepší maska Muňáře, staroslavného symbolu klubu, podle výroku poroty bez dalších omezení, nová pravidla zcela nekompromisně ustavila jako normu pro hodnocení osobní choutky žen zasedajících v hodnotící komisi. Starší členové, kteří ještě pamatovali Muňáře jako literární soutěž, byli šokováni. Drzost požadatelek totiž šla tak daleko, že předepsaly jako jediné oblečení soutěžících mužů plavky(!) a dokonce definovaly jejich maximální rozměry(!).

Myslím, že k tomuto projevu ženské zvůle není třeba nic dodávat.

Z této nesmyslné podmínky také vyšel můj ďábelský plán. Žena jej nejdříve rozhodně odmítla, ale pak se přece jen nechala přemluvit. Myslím, že ji zlákal hlavně příběh maskování...

Zkrátka jsem se rozhodl předstoupit před soutěžní porotu úplně bez plavek. Oděv mi nahradí zelené chlupy získané díky kamarádovi ze Znojemské stavební obnovy z vyřazených malířských štětek.

Vykoupal jsem se, usušil a po těle jsem si namaloval složitou síť čar lepidlem. Po poradě s odborníky jsem zvolil speciální vodovzdorné lepidlo Olympic, které nahradilo Kanagom vyráběný z dovážených surovin. Protože by jeho vrstva naprosvěně uzavřela póry v kůži, navrhl pro mne kamarád Zdeněk, který před lety získal titul doktora, vzor respektující anatomické poměry a zaručující vzhledem ke splývání vláken dostatečné krytí.

FV SSM 277

Teď právě jsem stál ve vaně a žena mi polepovala vlhkou kůži silonovými vlákny obarvenými tabletami Super Duha. Ze zápachu lepidla a ostře zelené barvy se mi točila hlava.

"Stůj rovně," komandovala mne žena a postrkovala mne sem a tam. Odhrnul jsem srst na ruce a podíval se na hodinky.

"Dělej, máme málo času!"

Žena přikývla a zrychlila. Věděl jsem, že dělá, co může, ale auto tu už mělo být každou chvíli.

Když zaznělo zvonek u dveří, byl jsem už dokonale připraven.

Pravda... lepidlo ještě nebylo zaschlé, takže jsem ohavně páchl... ale vzhledově jsem neměl konkurenci.

"Zabalte ho do prostěradla, ať se nenastydne," radili kamarádi, když se probrali z ohromného mlčení.

"A tomuhle říkají spojení vědy s uměním," zaslechl jsem ještě hudrat ženu, když zavírala dveře.

Stál jsem v zákulisí zabalen v prostěradle poměrně dost dlouho. Když mě polonahý konferenciér vyvolal na pódium, bylo to vysvobození.

Shodil jsem provlhlý textil a paprsky reflektorů se do mne opřely svým životodárným teplem.

Porota vydechla úžasem.

Stál jsem a vychutnával svůj triumf.

"Vždyť je modrý!" ozval se náhle skřípavý ženský hlas.

Zděšeně jsem se na sebe podíval. Bylo to pravda. Chlupy zmodrely. Chvíli jsem nic nechápal, ale pak mne napadlo, že se zřejmě nekvalitní barva narušila výpary ze zasychajícího lepidla. Pozdvihnul jsem srst a s úlevou vydechl. Barvu změnila jen asi centimetrová povrchová vrstva. Pod ní jsem byl krásně zelený.

"To se vám zdá," vykřikl jsem vítězně a prohrnul srst. "Vespod jsem zelený!"

Bouře nadšení se převalila sálem. Krátkozrce jsem se usmál na předsedkyni poroty, kterou jsem na vzdálenost deseti metrů neomylně poznal podle vyvýšeného křesla.

"Ještě! Ještě!" skandovalo publikum, takže museli zasáhnout pořadatelky. Neuvědomil jsem si, že můj pohyb si zřejmě většina diváků vyložila jako frivolní gesto.

Dostal jsem plný počet hlasů. Přidala se i předsedkyně, která prý zvlášť hodnotila můj osobní šarm. Usmál jsem se na ni ještě jednou.

Když mi předávala cenu, pochopil jsem, že můj úsměv musel být v posledních dvaceti letech největším překvapením, s nímž se tato pamětnice setkala.

Vítězství mne velmi potěšilo, ale příští rok se už do soutěže nechystám. Vám, svým mladším nástupcům, bych chtěl vzkázat upřímně míněnou radu.

Nesnažte se mne překonat, najděte si svou vlastní cestu!

++

SFK VILLOIDUS při MFF UK Praha

V Y H L A Š U J E

soutěž

μ-huňáč

O NEJLEPŠÍ AMATÉRSKOU SCIENCE FICTION HRU.

Bude se soutěžit ve dvou kategoriích:

1. Mikropočítačové hry / IQ 151, PP-01, PMD 85, ZX 81, ZX SPECTRUM, ZX SPECTRUM 128+ /
2. Nepočítačové hry / deskové, karetní, apod. /

UZÁVĚRKA NAŠÍ SOUTĚŽE : 1. března 1987.

Bližší informace na adrese:

SFK Villoidus
Ivo Szostok
VŠ kolej Hvězda 322/2
162 08 Praha 6

Obálku označte zřetelně heslem μ-HUNÁČ.

++